

Regionstyrelsen

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final**Regionledningskontorets förslag till beslut**

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet över Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har genom remiss gett Region Stockholm möjlighet att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till en ny europeisk halvledarförordning (Chips Act 2.0), som ska ersätta den nuvarande förordningen (EU) 2023/1781 (Chips Act). Förslaget är en del av kommissionens tekniksuveränitetspaket och syftar till att stärka Europas halvledarekosystem, minska strategiska beroenden, öka efterfrågan på halvledare samt stärka utveckling och produktion inom EU.

Region Stockholm välkomnar förordningens generella syfte att stärka EU:s halvledarsektors konkurrenskraft, strategiska oberoende och försörjningstrygghet. Regionen ser dock behov av förtydliganden i vissa delar, bland annat gällande hur förfarandet kring excellensregioner ska konstrueras samt hur nya regler kring offentlig upphandling ska utformas proportionerligt för att uppnå förordningens syften utan att skapa ökad administration.

Region Stockholms huvudsakliga ståndpunkter:

- Förordningens bredare urval av halvledartyper samt inkludering av åtgärder riktade mot utbud och efterfrågan välkomnas, samtidigt som hela halvledarvärdekedjan behöver inkluderas.

- Hållbar produktion och energieffektivitet bör fortsatt prioriteras som avgörande faktorer för europeisk konkurrenskraft.
- Innovationsupphandling bör fortsatt premieras som verktyg för att stärka halvledarsektorn, men tydlighet kring krav och kriterier behövs.
- Insatser för att stärka innovations- och utvecklingsledande regionala kluster ses som positiva, men tydlighet kring definitioner samt en bredare ansats att inkludera regioner med spetskompetenser längs hela halvledarvärdekedjan behövs.
- Finansiering av insatser inom halvledarsektorn bör ha tydlig koppling till EU:s kommande långtidsbudget samt fokuseras på reella behov.

Bakgrund

Klimat- och näringslivsdepartementet har genom remiss gett Region Stockholm möjlighet att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till en ny europeisk halvledarförordning (Chips Act 2.0), som ska ersätta den nuvarande förordningen (EU) 2023/1781 (Chips Act). Förslaget är en del av kommissionens teknikuveränitetspaket och syftar till att stärka Europas halvledarekosystem, minska strategiska beroenden, öka efterfrågan på halvledare samt stärka utveckling och produktion inom EU. Förslaget till förordning presenterades av Europeiska kommissionen den 3 juni 2026.

Förslaget till förordning innehåller ett ramverk som syftar till att stärka halvledarekosystemet samt säkra Europas konkurrenskraft och oberoende gällande halvledarteknologier. Förordningen har som strategiska mål att stärka forskning och teknologiskt ledarskap, stimulera Europas utvecklings- och tillverkningskapacitet av avancerade halvledare, öka produktionen av halvledare till 2030, säkra kompetensförsörjning och talangattraktion samt fördjupa kompetenser kring globala halvledarvärdekedjor.

Ramverket bygger på tre pelare:

Pelare I – Initiativet Chip för Europa 2.0

Initiativet ska understödja storskaligt kapacitetsbyggande och innovation för att skapa förutsättningar till utveckling och produktion av nästa generations halvledar- och kvantteknologier. Initiativet innehåller bland annat stöd till avancerad designkapacitet, stöd till att utveckla nya pilotlinor, stödjande av kompetenscenter och tillgång till finansiering. Initiativet ska också stödja storskaliga och gränsöverskridande

halvledarprojekt, sk grand challenges. Initiativet innehåller även ett antal initiativ för att stärka efterfrågan på halvledare, samt åtgärder för att underlätta för innovationsupphandling.

Pelare II – Tryggad tillgång och efterfrågan

I förordningen föreslås ett ramverk för att klassa halvledarverksamheter som *européiska initiativ inom halvledarteknik*, samt satsningar som *strategiska projekt*. Klassningarna kommer med ett antal kriterier och krav som måste uppfyllas om typen av verksamhet, utvecklings- och produktionsland samt värde för EU. Initiativ och projekt kan bland annat få tillgång till finansiering, prioriteras i tillståndsprövningsprocesser och beredas företräde till pilotlinor. Förordningen föreslår även åtgärder för att underlätta för europeiska initiativ och strategiska projekt att få tillgång till finansiering i linje med gällande statsstödsregler och den kommande konkurrenskraftsfonden.

I förslaget föreslås även en särskild märkning för regionala kluster, European Semiconductor Region of Excellence. Syftet är att identifiera och främja regioner med samordnade strategier och med kapacitet att attrahera och understödja halvledarinvesteringar- och satsningar. Regioner eller kluster som säker märkningen ska bland annat uppvisa en investeringsplan med strategisk vision och stöd av medlemsstat. Märkningen väntas kunna bidra till stärkta möjligheter att attrahera investeringar, fördel vid ansökningar från EU:s finansieringsprogram och tillgång till nätverk av andra regioner/kluster med märkningen.

Förslaget till förordning föreslår även ett antal åtgärder gällande offentlig upphandling i syfte att främja försörjningstrygghet i kritiska sektorer, där upphandlande enheter och kommissionen får verktyg för att motverka sårbarheter i leveranskedjor relaterade till halvledare.

Pelare III – Övervakning och krishantering

Pelare III behandlar verktyg för bland annat kartläggning och krishantering, och är i stora delar överensstämmande med tidigare halvledarförordning. Förordningen reglerar bland annat åtgärder i händelse av kris gällande informationsinhämtning, prioritering gällande ordrar från europeiska initiativ och strategiska projekt, samt gemensam upphandling. Förändringar i föreslagen förordning gäller i huvudsak kommissionens möjligheter till informationsinhämtning från företag och leveranskedjor i händelse av kris, där en plattform föreslås inrättas för att underlätta tidig identifiering av sårbarheter och risker.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm delar kommissionens bedömning att halvledarteknologier är avgörande för Europas konkurrenskraft, ekonomi och säkerhet, samt att ensidiga beroenden av halvledare utgör en strategisk risk för Europa. Region Stockholm välkomnar den reviderade förordningens ambition att stärka EU:s konkurrenskraft, strategiska oberoende och försörjningstrygghet genom åtgärder till stöd för halvledarsektorn.

Stockholmsregionen är en av Europas ledande innovationsregioner, och har Sveriges största företagskluster inom halvledarområdet med starka miljöer inom halvledartillverkning, chipdesign och halvledarutrustning samt är en del av den nationella forskningsinfrastrukturen genom samarbetet MyFab. Tillsammans med ledande universitet, forskningsinstitut, ett internationellt konkurrenskraftigt tech-ekosystem och halvledarintensiva användarindustrier inom bland annat AI, telekom, försvar, fordon och medicinteknik utgör detta ett starkt halvledarekosystem. Region Stockholm medfinansierar Semiconductor Arena och deltar i det nationella kompetenscentrumet Advanced Chip Technologies (ACT), vilket stärker samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor. Detta ligger väl i linje med den Region Stockholm regionala utvecklingsplanens prioriteringar om innovation, smart specialisering, kompetensförsörjning och internationell konkurrenskraft. Mot denna bakgrund lämnar Region Stockholm följande synpunkter:

- **Inriktning:** Region Stockholm ser det som positivt att förslaget omfattar både avancerade och konventionella halvledare samt inkluderar åtgärder för både utbud och efterfrågan av halvledare. För att effektivt stärka europeiska halvledarvärdekedjor bör insatser omfatta hela kedjan från forskning och testbäddar till uppskalning, industriell tillämpning och marknad, samt inkludera regionala offentliga aktörer som nyckelaktörer.
- **Grön omställning och hållbar produktion:** Region Stockholm välkomnar att förordningen lyfter energieffektivitet och hållbar produktion som nyckelfaktorer, i enlighet med bland annat Draghi-rapportens slutsatser om europeisk konkurrenskraft samt kommissionens konkurrenskraftskompass. Detta ligger även väl i linje med Region Stockholms prioritering av hållbar och cirkulär produktion, där elektrifiering, automatisering och digitalisering är viktiga delar av näringslivets omställning. Stockholmsregionen har globalt konkurrenskraftig forskningskompetens och produktionskunskap inom halvledare och kraftelektronik, vilket är

centralt för energieffektivisering, elektrifiering, smarta elnät och för omställningen av bland annat transport- och energisystem.

- **Offentlig upphandling:** Region Stockholm välkomnar att innovationsupphandling lyfts fram som ett verktyg för att stärka efterfrågan på europeiska halvledarlösningar. Innovationsupphandling kan skapa tidiga referenser, underlätta marknadsintroduktion och ge innovativa företag möjlighet att utveckla och validera nya lösningar. Region Stockholm delar även målsättningen att stärka försörjningstryggheten för kritiska halvledare genom ett mer robust och motståndskraftigt europeiskt ekosystem. Samtidigt är det viktigt att eventuella krav kopplade till offentlig upphandling utformas proportionerligt, riskbaserat och administrativt hanterbara, så att de stärker leveranssäkerheten utan att skapa onödiga kostnader eller förlängda upphandlingsprocesser.
- **Semiconductor Regions of Excellence:** Region Stockholm ser positivt på förslaget att etablera *European Semiconductor Regions of Excellence* som verktyg för att stärka utvecklingen av halvledare inom framstående regionkluster i Europa, men efterfrågar tydlighet kring kriterier samt urvalsprocess.
- Region Stockholm ser en risk att tillverkningskapacitet premieras ensidigt vilket utelämnar regioner med betydande kompetens inom andra delar av värdekedjan, såsom forskning, design, testning, halvledarutrustning och avancerad systemutveckling, samt regioner med stark efterfrågebas. Regioner med nyckelkompetenser från hela värdekedjan bör kunna inkluderas som möjliga excellensregioner och värdesättas vid bedömning och i stödinsatser.
- Omfattningen av excellensregioner bör också klargöras, och även större funktionella regioner eller regionkluster bör inkluderas. Stockholmsregionen, tillsammans med Mälardalsregionen och Östra Mellansverige, har ett moget halvledarekosystem med både framstående forskning, innovation och produktion inom flera halvledarområden, och efterfrågan från större bolag inom bland annat telekom, transport och industri. Likväl finns ett starkt nationellt samarbete som knyter ihop de olika styrkeområdena som finns i de olika regionerna i Sverige, exempelvis genom forskningsinfrastrukturen MyFab och det nationella kompetenscentret ACT. Dessa förutsättningar ger möjligheter att skapa reell excellens och globalt konkurrenskraftig innovation och produktion som har potential att både minska beroendet av sårbara

värdekedjor och stärka Europas globala konkurrenskraft på halvledarområdet.

- **Finansiering:** Region Stockholm betonar att de insatser som föreslås för att stärka europeiska halvledarekosystem bör vara tydligt kopplade till instrument i EU:s kommande långtidsbudget. Region Stockholm betonar att insatser bör inriktas mot reella behov och främst syfta till att överbrygga hinder i kritiska skeden från forskning och utveckling till marknadsintroduktion och uppskalning. Finansieringsinstrument kopplade till utveckling av halvledarekosystem bör användas för att bära visst risktagande för att möjliggöra investeringar med hög osäkerhet men med stort potentiellt samhällsvärde. Samtidigt behöver tillgången till privat kapital på europeisk nivå stärkas, i linje med rekommendationerna i Draghi-rapporten. Det krävs också ökade privata investeringar samt en tydlig nationell strategi och medfinansiering som kan matcha tillgängliga EU-medel.

Ekonomiska konsekvenser

Beslut i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Remiss Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem
2. Bilagor - Europeiska kommissionens förslag till förordning om ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026)504

Beslutsexpediering

1. Klimat- och näringslivsdepartementet

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-08-10